

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Земунски Гласник излази Недељом у јутру. Цена му је годишња 5 флоринти у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнике у Србији стане лист овај дукат цесарски с поштарином. За Босну, Херцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, ван турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Број 32.

Предмату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожић у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилајетске печатње у Сарајеву. Без новаца никакве се не уважавају наручбине.

О пројектима за унапређење школа у Војничкој Граници.

Написао Г. . . . р.

(Свршетак.)

Рекли смо у последњем чланку, да наше време зактева, да школе не треба да су конфесионалне; но то не искључује, да у школи децу не треба учити вечним основима морала, што није оно исто, што и религија. У школи још треба човек да учи како ће свој интерес са интересом других у склад доводити; јер ни садашњост више не трни егоизам а камо ли ће будућност. Током васпитања на овим принципима ће у деци прави основи вере сами од себе постати и утемељити се у њиховој души; а специјална правила религије, то спада у круг кућевног васпитања.

По овим начелима васпитања, у школи не треба да буде никаквих спољних знака извесне религије, као што су иконе, изреке и књиге. Особито у овима не треба садржина ни у чему да се осврће на религију. Књиге ваља сасвим прерадити, јер ове с којима се сад служимо мање више све су написане у староме духу и одликују се од чести строгим својим отцепљењем од појединих религија, од чести пак не одговарају ни с гледишта позитивног знања ни мало. За то их треба прерадити сасвим, ако се хоће, да се тим поучним средствима постигне цел. (До сад је школа сматрана као служитељка цркви. То нам доказују силне црквено-обредне дужности, што их, како учитељи тако и ученици вршити морају, и то не само у цркви, већ и ван ове, н. пр. при литијама, чогебима и др. Колико се ту дангуби, показује старање новијих педагога, који би хтели, да се таки дангубни за децу и учитеље прописи,

ако баш не сасвим уклоне, а оно бар умале. У.)

У школи пак не треба да се ни у ком погледу праве разлике између ученика разних конфесија; свако дете, ма које вероисповеди оно било, треба да се прими у школу. У школи не треба да буде првенства какве вероисповеди, само таленат и способност треба да има преимућства. И школа треба да даје првенства ономе, који је најбољи, па био ма какве религије, као год што је „надучитељ“ онај који покаже најбоље резултате.

Само на овај начин можемо се надати, да ће драгоцено време младости бити право приуговорљено за живот; на тај начин можемо се надати, да ће се у школи утемељити права и добра наука, која је база, на којој ће се моћи зидати благостање и срећа наших потомака.

Таква у духу времена организована школа биће од благодетног уплива и на друга питања, која садашњост покреће. Суровост, која се показује у понашању између деце разне вероисповеди, она искључивост, што се на жалост сад међу млађаним ерцима опажа, ишчезнуће заједничким живљењем и достојанством науке. Овим би се поставио основ, на коме ће се моћи природно решити начело народности на корист васцелог људства.

И овим би наш посао свршили. Главне смо тачке пројекта претресли: говорили смо о педагогији, о регулисању учитељске плате и о унутрашњем преустројењу школа. Неки се поштовани учитељи с нама слажу, осим, што се тиче педагогије. Овдашњи одбор за претресање министарског пројекта одбацио је владин програм о том заводу. И ми смо одобрили министарски пројект само предностављајући, да се тим заводом добро и цели сходно управља.

Како основна школа тако и педагогија треба да су слободне од сваког утицаја религије; оне морају питомце сматрати као људе а не као чланове извесне вероисповеди; оне се морају старати за њихово умно и телесно васпитање. Дакле, као што не треба да су школе конфесионалне, тако исто не треба да је ни педагогија; јер учитељи треба да су напојени оним начелима, што ће да улевају у срца деција.

Још једанпут морамо ударити гласом на узвишење учитељског звања и на потпуну једнакост између њих. Она деоба учитеља у надучитеље, подучитеље, у ерареке и општинске учитеље на сваки начин треба да се уклони. Једнака дужност, једнака плата, и за то не треба да се чини разлика међу њима, што једноме из једног, другоме из другог извора иде плата. Општина је оно исто што и држава, само у маломе, а цел државом издржаваних школа она је иста, што се хоће и у општинским поштици, т. ј. да се васпитавају будући држављани, а скуп општина чини државу. Добар и способан држављанин биће и добар општинар и обратно.

Једина разлика између учитеља треба да је та, што ће им се плата петом годином повишавати и што ће способнији и бољи учитељ и веће опште поштовање задобивати, које је у толико одличније, у колико је стечено на светлом бојишту школе и науке.

Осигурани у своме бићу у садашњости и у будућности, сачувани од штетнога утицаја привремених странака и само целини одговорни, за цело ће учитељи сву своју снагу у испуњавању своје свете дужности полагати. Отуда ће бити за сво људство благодет, јер образованост и наука постаће опште добро.

ДОМАЋЕ И СТРАНЕ ВЕСТИ.

Карловци. 7. јуна. (Телеграм.) Јуче је верификациони одбор изабран а данас је закључено, да се сабор одма попуни и за то је изабран одбор.

Земун. За ону репрезентацију варошког заступништва нашег, што је предата особеном депутацијом на највише место, дошао је од високог државног ратног министарства налог на нашу месну власт, да и она предмет узме у претрес и да поднесе опширно извешће о њему. Као што чујемо, маџистрат се наш тога посла већ латио и без сумње ће у њему оно исто гледиште заузети и исто мњење имати као и наши варошки заступници и остали грађани.

Имамо читаоцима још да јавимо за преважну по нас ствар. Ономад су дошли на нашу месну власт опет неки министарски пројекти, који ће, кад постану закони, устројство Војне Границе и комунитета сасвим преиначити и устав ове области довести колико толико у склад са осталим провинцијама. И ти су пројекти штампани и разаслати на више места у Граници, где ће их разне комисије претресати. Има их свега осам: први и други говори о Граничарима као о војницима и становницима, трећи о земаљској обрани, четврти о праву удруживања, пети о шумској и пољској управи, шести о регулацији данка, седми о начелима важећим при преустројству варошких и сеоских општина и власти и осми о њиховом унутрашњем устројству.

Ови пројекти морају у великом степену обратити на се пажњу свакога родољуба и сваки је позват, да се с њима што озбиљније занима. И ми ћемо им уступити опширно место у нашем листу, но за сад морамо се ограничити, да их само у кратко напоменемо, јер још не имадосмо прилике, да их потанко проучимо.

По овим пројектима сваки ће становник у Граници од 20—40 година служити у граничарској војсци, која се дели на редовну војску, на земаљску обрану и на ландштурм. Редовна граничарска војска биће као и досад од 14 регименти и титељски батаљон а уз сваку регименту завешће се по један пешачки батаљон земаљске обране и по батаљона пијонира, који ће образовати стањовници шајкачког батаљона.

О шумској и пољској управи као и о закону о праву удруживања за

сад нећемо ништа говорити, а за регулацију данка дознали смо, да ће се непосредни државни данак знатно смањити, особито порција од кућа много ће мања бити него до сад. Државна каса накнадиће то тиме, што ће се од свију кућа у Граници наплаћивати порција по класама; на куће пак, којима процењена вредност не износи више од 200 фор. неће се ништа плаћати. То је одиста благодет за сиромашније класе по варошима, где таквих кућа подоста имаде. У Земуну н. пр. на Гардошу и Чуковцу мало има кућа, што вреде више од 200 фор., дакле највећи део од тих кућа неће плаћати порцију. У тој мери попушћен је данак и трговцима и занатлијама, највише пак надничарима.

Сад ћемо укратко да прозборимо коју о будућем устројству вароши, како је у реченом министарском пројекту изложено. Ту морамо напред приметити, да су начела по којима ће се општине устројити тако слободна као у најнапреднијим државама, јер је самоуправа на најширем темељу проглашена. Становници, а и они, што најмањи данак у општинску касу плаћају, имају право избора и могу бити за општинаре изабрани, ако се нису каквим злочином грађанског достојанства лишили. Број заступништва зависи од броја житеља; у Земуну биће их 24 и 8 заменика. Варошки заступници бирају градоначелника, дакле старешину маџистрата. Односни пројект изриком проглашује да је маџистрат потчињен и одговоран варошком већу. Варошко заступништво наименује маџистратске чиновнике, одређује им плату и пензију и ти чиновници имају да извршују закључке општинског већа.

Суд је сасвим одељен од маџистрата, који поставља и плаћа држава, као и суду принадлежећа надлежатељства, као што су пушчарије, грунтовник и др., но полицију врши општина својим одређеним органима. Државни посредни и непоередни данак наплаћује особено државно-пореско надлежатељство, а општински прирез маџистрат, који је као што је речено орган општински.

Варошки заступници као и градоначелник служе бесплатно и народ их бира периодично и сваки мора да се прими избора, иначе би морао 200 фор. платити у општинску касу. У реченим пројектима изложен је потанко делогруг како варошког већа, тако и маџистрата. Ту има и још других одредби, којима ће се доходак општинске касе знатно ум-

ножити и то не новим наметом, већ отцепљењем досадашњих државних доходака.

Ово је у кратко нацрт о будућем устројству комунитета, који ће то име изгубити и назваће се просто „вароши.“ Уједно су проглашена за вароши сва досадашња штабска места, као што је Митровица, Винковци, Нова Градишка и др. Ваља нам још напоменути, да је за званични језик варошког већа а маџистрата проглашен онај, којим говори већина становника, дакле у Земуну ће бити званични српски језик.

(Задружно.) Други дан духова приређује немачко певачко друштво земунско у Романчићевој башти вечерње певачко весеље у место четвртог редовног концерта са овим програмом: 1. Увертура уз оперу „Тангред“, од Росина; 2. У бојну славу, мушки збор, од Бетовна; 3. Бачки поздрав, мушки збор, од Бернера; 4. Романца на опере „Евријанте“, од Вебера, четворонев; 5. Песниково уживање, мушки збор с пратњом гласовира, од Ј. Штрауса; 6. Увертура уз оперу „Зидар и бравар“, од Обера; 7. Љубав и вино, мушки збор, од Менделсон-Бартолда; 8. Мајска ноћ, мушки збор, од Абта; 9. Ди-тирамба, мушки збор са пратњом оркестера, од Ј. Штрауса; 10. Општај ловаца, мушки збор, од Менделсон-Бартолда.

— У четвртак са сисачком лађом отпутовао је губернатор босански Сафет-паша преко Брода у Сарајево. Он се је овде два дана бавио са својим харемом и осталом својом свитом. Сафет-паша је човек средње величине и дегмежаст и може имати више од својих 55 година. Осим турскога језика говори прилично и франски, но судећи по многобројним његовим булама, кажу да их је било око 35 у гостионици код „Лафа“, рекли би, да се он још старога турскога хадета држи.

— Црквено школски сабор отворила је Њ. Светост патријарх 2. јуна у 11 сахата пре подне дугом беседом. Њега је саборска депутација позвала у скупштину. Још при дебати, који да буде у тој депутацији и који да је предводник и говорник њен, показа се провала између странака. Саборника има свега 59 и још се неколико очекују од грађанског сталежа. Први посао сабора беше избор верификационог одбора, у који су ова лица изабрана: г.г. Мандић, Анђелић, мајор Пајић, Чупровић, Лудајић, др. Стефановић, Вечеринац, Андрић и др. Стеван Павловић. Јуче у петак говорио је патријарх председник подуже, позивајући саборнике на прилежан рад и рече, како сабори последњих година око 50000 фор. стадоше на-

родне касе, дакле да се не троше народне паре излишним одуговлачењем. Рекавши то јави сабору, да ће идућа седница, због наступајућих празника, бити у среду. Земунски посланик г. др. Суботић предлаже да би још сад требало, да се назначе оне општине, из којих би се надокнадили посланици влашких крајева. Патријарх није на тај предлог пристао рекав, да се то тако брзо закључити не може. Је ли пак јуче у петак овај предлог уважен или не, није нам познато, почем наш извештач ту прекида своје извешће. Као што смо с друге стране дознали, на сабору је конзервативна странка у знатној већини. Дознали смо и то, да је од земаљске владе послат протест председништву сабора због избора у Земуну, Панчеву и Белој Цркви.

— Дописник из Београда нам пише: Свршише се избори за скупштину по свој Србији. У неким местима унутрашњости изабрани су људи од народне странке, али то није готово ништа спрам грдног броја скупштинара, који нису вични бар за ову скупштину. Дати земљи устав — то није мала ствар, тиче се не само нас, већ треба да осигурају и два три покољења, која ће за нама доћи. По томе би требало, да је најпре сазвата скупштина да пошири и поправи закон, па тек онда на основу тога, да се сазове друга за устав. Ту би дошли људи од науке и устав би био такав, какав би требао да буде. Но да ли ће сама влада попунити тај недостатак, и да ли ће баш погодити оно, што народ хоће и што му треба, да се развије, видећемо. Само би ми с наше стране могли рећи то, да нико боље не зна народне потребе, његове жеље и мисли него сам народ, и с тога би боље било, да је он сам ковач својој срећи а нико други. — Овде је у Београду грдна повика на великошколце. Скупило се неколико људи, које, као да је когод најмиоте износе најдрње и најподлије намере београдске омладине и ову пред светом оцрњују, велећ како омладина грди људе, како никога не поштује, како презире сваког, који не мисли као она, како се подемева народним обичајима и т. д., што у ствари није ништа истина и рад чега се је омладина оградилa. Таким је људма три у оку, што се омладина мена у јавне ствари. Учити науку а не радити по њој то није ништа. Омладина, учећи се и нехотице до-

лази у сукоб са којекаквим предрасудама. Није то с неба, што су ђаци либералци и „немирна духа“ већ је то резултат науке. Наука објављује рат против свега оног, што јој смета развићу, па с тога се не треба чудити зашто су великошколци радили, да на велику скупштину дођу либералци. — У понедељак долажаше у велику школу г. министар Матић и опоменуо ђаке да не раде више као што су досад радили и изнео им њихова дела, што су неколицина измислили. Великошколци одбију та подметања и рекоше г. министру да су њима светиња начела цекокупне омладине и да се они тога држе. — У понедељак се догоди овде један случај, који јасно показује какве сметње прави страна јурисдикција, на име Швајцерац француски поданик трговац у Београду Б. дуговао је неком берлинцу, па како му није на време положио новце, пошље овај меницу на свој конзулат у Београд, да му се наплати дуг. А пруски конзулат преда ту меницу француском. Још пре тога предао је трговину Б. српском поданику. Па кад конзулатски чиновник дође у дућан да попише ствари без српског органа, трговац ражљућен изгура из дућана пандура а канцлер вели да је и на њега дугао руку, што трговац не признаје. Оваки случаји могу имати веће последице, с тога је крајње време, да тих страних јурисдикција сасвим не стане. — Још пре је у овом листу говорено, да не би требало у ово време да буду никаква војничка већбања, но не гледајући на ово драгоцено време већба се на топчидерском брду народна војска. А особито колико сад сељаци дангубе кад се они ексерцирају око Београда а на дому им стоје кукурузи нескопани, ливаде неокошене и жита непожњевена. Ваљда се овим већбањем хоће нешто корисније по народ? —

— Унгарском сабору поднешене су од министра правде Хорвата нови закони правосуђа; о њима већају сад саборски одсеци. Председник министарства граф Андрашије одговорио је пре неки дан на Милетићеву интерпелацију рекав, да није истина, да се у Војеној Граници чине војене припреме. Аустријско-унгарска држава рече, усвојила је начела, да се не меша у послове других држава, нити јој је на крај памети, да интервенује Босну. Наша би се држава тек онда одркла те политике,

кад би друга која држава повредила начело немешања у политику. — Министар комуникације би ових дана интерпелован од посланика Саве Вуковића и Венјамина Краљевића због жељезница. Краљевићу је одговорио граф Мико, да је закон о концесији за грађење жељезнице од Осека до Сиска израђен; но да постоје три плана, по којима се хоће жељезница између Саве и Драве кроз Славонију повући. По двама од тих планова мање би технички сметња при грађењу било, но трећа линија важнија је из политичких узрока. Решило се за линију, која ће кроз Славонију ићи и до који дан ће се односни закон сабору на претрес поднети. Краљевић задовољи се у подужем говору на хрватском језику и благодари министарству у име народа, који он на сабору заступа.

— У Прагу бачена је пре неки дан баш пред полицију једна бомба, која се је распрела и обликње прозоре полупала. Полиција је пронашла, који је то учинио. Млад је човек пражанин син једног имућног грађанина. Том приликом наишла је на кућу под бр. 963 на тајну штампарију, где су се штампали бунтовнички плакати, ту нађоше и много примерака једног потајног часописа датираног у Берлину, но штампан је у истој штампарији, где нађоше и слова за њега. Откривена је у исто време и тајна намера, којом хтедоше монумент царa Франца у Прагу барутом срушити, на што одредише 25 фуната пушчаног праха. Четири особе су с тога стављене у затвор.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

у Земун, 7. јуна. У данашњем листу налази се објава штедионичке управе, којом се јавља публици за измене устава овога завода, и које је влада потврдила. Од сад су дозвољна два потписа за узимање новаца на меницу. Ово је велико олакшање за трговце а припознатој предосторожности штедионичке цензуре наше није ни мало ризично.

У вторник 3. о. м. држана је редовна месечна седница великог штедионичког одбора, о којој овај следећи допис добисмо:

„Између осталогa, беше на реду и питање, шта да се ради са готовином благајне, која се сваки дан гомила и која се тог дана састојала из 37649 фор. Решено је, да се нај-

пре за 20000 форинти а после десет дана — ако се не би новци тражили — и за други 10000 фор. набаве државни папири са 5% металика, да не би бар имао завод штете због плаћања интереса.

После овог предмета беше жива дебата о том, да ли да се узајми на једну овдашњу кућу још 2000 ф. која је већ штедионици задужена половину од процењене цене, а сви су уверени да кућа више вреди. Неки одборници беху тог мњења, да се зајам изда, јер опасности нема; други пак, држећи се строго штатута беху томе противни и изјавише, да ако већина реши да се да зајам, да ће они протестовати. Кад се поведе реч о штатуту и протесту, устаде један члан, од оних који су за зајам и протествова против горњег закључка о куповању државних папира и рече, кад се ви строго држите штатута, онда ћемо и ми, у ком се вели, да одбор није компетентан такве закључке доносити, као што је куповање папира. И рад чега ће се као што чујемо скорим сазвати главна скупштина, која ће узети у претрес ове предмете.

По нашем мњењу држимо, да би најбоље било, да се онакав завод, који рукује са повереним му капиталом строго држи штатута, па ако би и било што за мењање, то нека мења и поправља главна скупштина. Још би нужно било, да ступимо у свезу са којим новчаним заводом, те у приликама, кад буде сувише новаца, може један другом давати, како не би новац ни један дан бесплодан лежао.

Земун. За недељу дана само су две теретнице прошле саовошће уз воду, и то лађа „Јован“ г. Јована Сучића са 9325 вагана кукуруза за Сисак и лађа „Ариад“ Копача Ференца са 6800 ценаца соли за Београд.

Београд, 6. јуна. (о. д.) „Прва српска банка“ ступи у живот. 4. ов. м. имала је она своју скупштину за устројење, на коју су дошли из Пеште граф Карољи, Бошан и Лањи. У скупштини је председавао подпредседник одбора, јер је председник г. Ж. Карабиберовић отишао у Крагујевац на велику народну скупштину. Управа банке још није изабрана, а јуче је код овдашњег трговачког суда предузето протоколирање њене фирме.

Ви ћете по свој прилици бити извештени са друге стране о уставу првог овог новчаног завода, за то ћу ја само о тој ствари кратак извештај дати. Наравно што нису тр-

говци, који нису учесници у том заводу, расположени према њему, особито су противни, што је влада банке искључну повластицу дала, што сматрају да је против устава и што јој је дозвољено, да може новаца давати на непокретна добра. У осталом се види, како су нејасни појми о задатку једне банке код највећег дела наших трговаца, па и код самих оних, који су саучесници у том подuzeћу.

Као што рекох, лица за управу банке још нису изабрана, но колико се чује, има г. Курта из Беча највише изгледа да постане главним управитељем банке, а г. Вићентије Ристић из Шапца управитељ еспањског одељења.

За сутра пре подне позвати су у аустријски конзулат неколико овдашњих трговаца, међу којима и ваш земунац г. Ф. Ферко, ради саветовања о трговачком уговору, који ће се скорим закључити између српске и аустријско-унгарске владе. Ако дознам за резултат тога већања, јавићу вам до сутра.

Радње су наше као обично пред свецима слабе, те немам вам шта особеног јавити. Државно-жељезничко друштво дозволило је и за београдске путнике на свечаност у Вршцу половину подвозне цене за одлазак и повратак.

Жељезничко питање јако заузима у овај мах наше кругове, и на мерењу и на плановима живо се ради. Ономад у вторник дођоше овамо седам инжињера од аустријско-државног жељезничког друштва, који су јуче у четвртак преко Смедерева отишли у унутрашњост Србије.

Београд. Нова српска поштанска тарифа. (Свршетак.) Б) По вредности:

1. до 12000 гроша закључно наплаћиваће се на сваки 500 гроша по 10 пара за даљину од 15 сати, а ако је даљина већа од 15 сата, онда по 20 пара на сваки 500 гроша чаршиски.

2. На оно што прелази преко 12.000 гроша наплаћиваће се половина ове таксе.

При таксирању свију пошиљања поштом за аманете осим путничког пртљага, даљина ће се рачунати у правцу т. ј. по одетојању географског, а при таксирању путничког пртљага, даљина ће се рачунати поштанским друмом.

Гди је такса размерена на пол оке, ту ће се и тежина испод пол оке рачунати у читаву пол оку, а оно што преко пол оке прелази, рачунаће се у следећу подпуну пол оку, а где је такса размерена по даљини од 10 сати, ту ће се и даљина испод 10 сати рачунати у подпуну 10 сати, а оно што преко 10 сати прелази, рачунаће се у следећи 10 сати.

Гди је такса размерена по вредности од 500 гр., ту ће се оно испод 500 узети подпуну 500, а оно што преко који 500 гроша прелази, узмеће се у следејући 500 гроша.

Ово ће важити од 11. јунија текуће године.

Сисак, 2. јунија. (А. Г.) Вести са стране прошле су недеље час добре, час неповољне биле, те чинише, да се у житарској радњи на нашој пијаци неко натењање опазило, које није допустило, да се знатан промет покаже. Шеници пређашња је цена, а мњење постоји, да ће тој роби цена пре да попусти него да скаче; јер у опште, време је свуда по усеве добро. Цена кукурузу нешто се била поправила, али изглед је као да се неће моћи одржати. Овдашње цене не подносе износачима. — Имадосмо четири дана кише, што је за стање воде врло добро било.

Промет ове недеље беше свега 41.850 вагана разне хране, и то 5700 вагана потиске шенице 82 1/2/88- и 83/85-фунт. по 4.15, 83 1/2/85-фунт. по 4.20; 600 вагана бечејске 85/86-фунт. по 4.38; 3400 вагана банатске 82/85-фунт. по 3.80, 83/85-фунт. по 3.85, 84/86-фунт. по 4.20/25. 600 вагана 3/4 жита банатског 82-фунт. по 3.05. и 700 вагана банатске наполице 77/78-фунт. по 2.40.

Кукуруза је продато 21.000 вагана: 3300 вагана банатског 85-фунт. по 2.27/30; 1100 вагана сремског 85-фунт. по 2.30; 2800 вагана бечкеречког (потопљен бивши) 85-фунт. по 2.15; 6000 вагана мађарског 83/84-фунт. по 2.25; 8000 вагана босанског по 86-фунт. 2.15/23.

Промет са зоби изнео је око 10.000 вагана: 600 вагана банатске 45-фунт. по 1.65, 650 вагана банатске 43 1/2-фунт. 3.35 цента, и 8500 вагана босанске по 3. фор. цента.

Пешта, 1. јунија. (С. К.) Првих дан прошле недеље беше радња са храном прилична, а и цене чврсте. Шеница се јако тражила, како од стране млинара тако и за извоз, при томе не беху понуде у тој мери као тражња. Цене се дигоше са 10 повчића. Но кад је после киша падала и температура охладни, па и вести са стране јављаше за падање, попустише цене, те у радњи са храном наступи тишина. И ако није било знатне понуде, никак се уздржавају кулци — млинари и износачи — од куповања, те тога јесу цене попустиле са 5/10 повчића прима цени од предпоследње недеље. — Промет са храном изнео је ове недеље од прилике 150.000 мерова, и то по овој цени:

Шенице потиске и моришке 88-фунт. по 4.85 до 5 фор., 87-фунт. по 4.75/90, 86-фунт. по 4.65/90, 85-фунт. по 4.40/50, 84-фунт. по 4 фор. до 4.15, 83-фунт. по 3.80/90, 82-фунт. по 3.50/65, 80/81-фунт. по 3.30/50 цолцента. Банатске шенице 84-фунт. по 3.75/90, 83-фунт. по 3.55/65, 82-фунт. по 3.35/45, 80/81-фунт. по 3.10/30 цолцента.

Наполице и 3/4 жита више партаја је продато за извоз, цолцента по каквоћи робе по 2.75 до 3 фор.; раж је пак постигла већу цену са 10/15 повчића мерова. Узанске те робе продато је око 25.000 мерова, 78/80-фунт. по 2.95, 80-фунт. по 3.10/15.

Новој шеници узанске каквоћи беше најпре 4 фор. после је мало попустила, 3.95, но при свршетку недеље опет јој беху цене чврсте. Закључено је за јесен 40.000 цолценти.

Јечам за маци, 72-фунт. мерено, држе на 2.35/60, исте тежине за стоку пак на 1.90 до 2.10, по слабо га ко тражи.

Зоби купљено је за местну потребу по чвретој цени, 50-фунт. мерено, по 1.70/75, а 50 фунти 46-фунт. по 1.78/82. Нове банатске робе закључено је за јесен 50.000 мерова по 1.67 1/2 у Ђуру постављено.

Кукуруза тражило се ове недеље прилично како за местну потребу, тако и за спекулацију, цолцента готове бачке робе продата је по 2.20/25, мерова банатске по 2.20/22 1/2 за јули-август по 2.25, за август-септембар цолцента пак по 2.47 1/2.

Са масти не беше радње. Нуде центу варошке робе заједно с буретом по 40 фор., сеоске робе по 37 1/2/38 фор.

Шљиве беху сасвим ванемарене,

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

| | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
|----------------------|----------------------------------|--------|--------|--------|----------------------------------|--------|
| | Ј у н и ј а | | | | | |
| Дукат цесарски | 5.85 ¹ / ₂ | 5.86 | 5.86 | 5.86 | 5.87 ¹ / ₂ | 5.89 |
| Сребро | 121.75 | 121.50 | 121.50 | 121.50 | 121.75 | 122.— |
| 5% металици | 62.55 | 62.45 | 62.60 | 62.60 | 62.40 | 62.35 |
| Ови с кам. мај—новем | 62.55 | 62.45 | 62.60 | 62.60 | 62.40 | 62.35 |
| 5% народни зајам | 70.50 | 70.50 | 70.65 | 70.60 | 70.50 | 70.45 |
| Акције народне банке | 746.— | 748.— | 749.— | 749.— | 746.— | 745.— |
| „ кред. завода | 309.10 | 309.60 | 310.— | 311.30 | 309.50 | 301.— |
| Ловови 1860. године | 103.40 | 103.50 | 103.20 | 104.80 | 104.70 | 104.10 |
| Лондон | 124.10 | 124.— | 124.10 | 124.15 | 124.30 | 124.55 |

Пловидба местне лађе до 19. јунија.

Из Земуна у Београд, у 6 и по сахата у јутру.
 Из Београда у Земун, у 7 сахата у јутру.
 Из Земуна у Београд и Панчево, у 7 и по сахата у јутру и
 у 2 сахата по подне.
 Из Панчева у Београд и Земун, у 10 сахата пре, и у 4 и по
 сахата после подне.
 Из Земуна у Београд, у 7 сахата после подне.
 Из Београда у Земун, у 7 и по сахата после подне.

Број 143.

ЗЕМУНСКА ШТЕДИОНИЦА.

ОБЈАВА.

Усљед решења високог ц. к. државног војеног министарства под 4. априла о. г. одељења 10. број 1975, којим се потврђују измене у уставу земунске штедионице, и у погледу на задатак и циљ овога завода, т. ј. унапређење трговине и занатлијске радње у нашој вароши и њеној околини, даје се следеће на знање:

1. Менице што се есконтују код земунске штедионице морају две као сигурне припознате особе менички обвезано подписати, и
 2. не смеју на дужи од три месеца рок да гласе.
 3. Такве менице предају се у радње дане најдуже до 10 часова пре подне дневном комесару у штедионици, ако се хоће новци још онај исти дан до пол 12 часова пре подне да се подигну. Менице, што се после 10 часова пре подне предају, могу се тек у други радњи дан есконтовати.
 4. Менице се предају заједно са списком, који се добије у штедионици, партаје пак примају признаници преко преданих меница која важи два дана, и на коју или ће моћи подићи новци, или ће се поднешене менице натраг вратити, ако их цензура није уважила.
 5. Цензура менице бива точно у 11 часова пре подне.
 6. Камате узимају се годишње 6% и трећину процента у име провизије.
- У Земуну, месеца маја 1869.

УПРАВА ШТЕДИОНИЦЕ.

Nro. 143.

SEMLINER SPARKASSE.

KUNDMACHUNG.

Auf Grund der vom hohen k. k. Reichs-Kriegs-Ministerium unterm 16. April dieses Jahres Abtheilung 10, Nro. 1975 bestätigte Statutenänderungen der Semliner Sparkasse wird — in Betreff des angestrebten Zweckes dieses Institutes: Hebung des Handels und der Gewerbe in unserer Stadt und deren nächster Umgebung — Nachstehendes zur gefälligen Beachtung mitgetheilt:

1. Die an die Semliner Sparkasse zur Eskomptirung gelangenden in der üblichen Rechtsform ausgefertigten Wechsel sollen von zwei anerkannt sicheren Personen als Wechselverpflichtete gefertigt und
2. nicht länger als auf drei Monate zahlbar ungestellt sein.
3. Alle solche Wechsel sind am Wochentagen längstens bis 10 Uhr bei dem Tagescommissär einzureichen, wenn deren Realisirung noch an demselben Tage und zwar um ¹/₂ 12 Uhr stattfinden soll; nach 10 Uhr eingereichte Wechsel gelangen erst am nächsten Wochentage zur Realisirung.
4. Die Wechsel sind mit Einreichungsscheinen (welche im Sparkassalokale ausgegeben werden) zu überreichen. Hierüber erhält die Parthei einen für zwei Tage gültigen Empfangschein, gegen dessen Rückstellung die Auszahlung der darauf verzeichneten Wechselsumme, oder aber die Ausfolgung der bei der Censur abgelehnten Wechsel erfolgt.
5. Die Censur der Wechsel wird jedesmal Punkt 11 Uhr vorgenommen.
6. Die Zinsen werden mit sechs Jahres-Procent nebst der Provision mit Eindrittheil der Zinsen berechnet.

Semlin, im Mai 1869.

Die Sparkassa-Direction.

Крчма на друму.

Приповетка Ивана Тургенева.

(Свршетак.)

— Бог ти помогао одговори Аћим и уђе у своју колебу. У авлији му беху коњи, крава и таљиге, кокошке му одаху око колебе. . . Бутећи уђе у колебу. Старац иђаше за њим. Аћим седе на једну клупу и наслони се на склопљене руке. Његов га стриц, који се беше на врата наслонио, тужно гледаше.

— Где је моја жена? упитаће Аћим.

— Код госпође. одговори брзо старац. — Она је тамо. Овде су довели твоју стоку и донели твоје покућанство, а она је тамо остала. Ођу л' да идем код ње?

Аћим ћуташе.

— Иди, рече најзад Аћим.

— Ах стриче, стриче! јецаше Аћим, док онај капу с клина скидаше: — сећаш ли се шта си ми казао, кад сам се хтео венчати?

— Све је божја воља!

— Сећаш ли се, како си ми говорио, да ја нисам више сељак, да вам нисам више вршњак. А какво је сад време дошло! Сад сам го, као прет.

— Човек се не може свакад од злих људи одбранити, одговори стари — али кад би се сваки за глупе људе увек богу молио, кад би господарство било на правди и правници или кад би ми имали законе, од којих би се бојао. . . Од чега се он боји? Он је курјак, и као курјак зна да граби.

И старац узе капу и оде. Авдокија баш иђаше из цркве, кад јој казаше, да је тражи стриц њеног мужа. Дотле га је она врло ретко виђала, јер старац готово никад није ишао у крчму. Она дође код њега.

— Шта је, Петровићу? да се није што догодило.

— Није ништа, Авдокијо Арефијевна, него твој муж пита за тебе.

— Је ли се вратио?

— Јесте.

— Па где је сад?

— Ено га у селу, у колеби.

Авдокија се пренерази.

— Чуј Петровићу, питаше она, гледајући му у очи — да ли је љут?

— Ни сам приметио, да је љут. Авдокија обори главу.

— Па хајдмо! рече она, обвивши се великом марамом; и обоје пођоше. Бутећи дођоше до села. Кад се приближише колеби, снападе Авдокију некакав страх, да јој колена клецаху.

— Тата Петровићу! рече она — иди . . . кажи му да сам дошла по његовој заповести.

Петровић уђе у колебу и нађе Аћима врло замишљена где седе на оном месту, на ком је био и кад је старац отишао из колебе.

— Је ли дошла? упита Аћим, дигнувши главу.

— Дошла је! одговори старац, ето је пред вратима.

— Кажи јој нек уђе унутра!

Старац изађе, даде јој знак руком да уђе, па он опет седе на клупу. Дркћући отвори Авдокија врата, пређе преко прага, па стаде. Аћим управи очи на њу.

— Сад Арефијевна, шта ћемо да радимо?

— Ја сам крива! прогунђа Авдокија.

— Ах Арефијевна, сви смо грешни. На што о томе више говора!

— Зликовац нас је обоје упропастио! јецаше Авдокија и сузе јој текосе низ образе. Ти Аћиме Семонoviћу ишти твој новац натраг. Мене не штеди. Ја ћу се заклети, да сам му новце дала у зајам. Елисавета Прохоровна имала је право, да наше имање прода; али за што да он нас опљачка? . . . ишти натраг твој новац!

— Ја немам од њега ништа да тражим, одговори тужно Аћим. Ми смо се намирили.

— Како то? питаше зачуђено Авдокија.

— Сад, шта је ту је.

— Знаш ли ти настави Аћим, и његове се очи необично засветлише — знаш ли ти где сам ја ноћио? Ти то незнаш. Код Наума у подруму с везаним рукама и ногама. Хтео сам да га упалим, но ме ухвати баш на делу. Јутрос ме је хтео водити пред суд, но му се нешто сажали, те ме пусти. Сад дакле видиш, да ја од њега не могу ништа тражити. Па кад би и тражио, он би рекао, кад сам ја од тебе новаца узајмио? Ја би му тада одговорио: моја је жена новце испод патоса узела и теби дала. Он би тад просто рекао: твоја жена лаже! Дакле кажем ти, боље да ћутиш.

— Ја сам крива, Семонoviћу, ја сам крива! јецаше ужаснута Авдокија изнова.

— О томе нећу да говорим, рече Аћим после кратког ћутања; но шта ћемо сад да радимо. Сад више немамо ни куће ни пара.

— Избавићемо се Аћиме Семонoviћу; молићемо Лисавету Прохоровну, она ће нас потпомоћи; Кириловна ми је то обећала.

— Нећу, Арефијевна, а ти ако хоћеш, можеш ју заједно са Кириловном молити за тебе; то је све твоје и њезино масло. Чуј што ћу ти казати: остај ти овде збогом, а ја идем. На срећу нашу те немамо деце, а ја можда нећу пропасти. Једна душа, једна гуша!

— Хоћеш ли опет да продужиш рад. Аћим се грохотом насмеја.

— Ја би заиста био добар кириција, заиста ваљан кириција! Нећу, Арефијевна, то није лако, као на пример оженити се; за такав тежак посао није старац. Нећу овде да останем, видиш . . . нећу да претом показују на мене . . . разумеш ли ме? Ја идем да се молим за опроштај грехова, Арефијевна, ето за то идем.

— Та какве ти грехове имаш, Семонoviћу? питаше Авдокија уплашено.

— То ја сам могу најбоље знати.

— Па коме ћеш ме оставити Семонoviћу? Како ћу ја без човека живети?

— Ко ме да те оставим? Ах, Арефијевна, како говориш! заиста! Ти имаш човека старог и изнемоглог. Ти си и досад готово без мене била па мож' и у будуће. Мало још имања, што нам је остало, остављам ти; узми све, мени не треба ништа.

— Како ти хоћеш Аћиме Семонoviћу, жалосно одговори Авдокија, ти то најбоље знаш.

— Тако је. Али не мисли да сам ја на тебе љут, Авдокијо Арефијевна. јер вѣ . . . требао сам раније да боље пазим. Ја сам сам крив — и кажњен (при овим речима тешко уздахну). — Кад се нешто почне, треба да се ради како ваља. Године су ми протекле, сад треба да се бринем за спасење душе ми. Мени старом будали, чинило се је, да ћу са младом женом срећно живети. . . Не мој брате! топрв се моли богу, лупај главу о дувар, трпи и посети . . . А сад, мамице, иди; ја сам врло уморан, па хоћу мало да одпочинем.

И Аћим уздишући леже на клупу.

Авдокија хтеде нешто да одговори, стаде, погледа га, обрну се па оде. Она се није надала, да ће тако јевтино проћи.

— Да те није излемао? упита ју Петровић, који сећаше (па својој клупи, кад она из колебе изађе.

Авдокија прође мимо њега ћутећи.

— Па где само, молим те, па није ју истукао, мумљаше старац смешећи се, протрља руком браду и шмркну бурмута.

Ађим изврши своју намеру. После неколико дана спреми се он за пут, и оде да се са својом женом растане, која живљаше у једном одељку у госпођиној кући. Призор растанка не бејаше дуг. . . Кириловна, која сад дође, рече Ађиму да причека госпођу. Он ју послуша. Лисавета се Прохоровна, кад виде Ађима, некако збуни. Она му умиљато пружи руку, да је пољуби и умиљато га упита куд намерава да иде.

Он одговори, да му је целъ да иде у Кијево, она га похваљиваше и пусти га да иде. Од тог времена и ако је ретко долазио у село, опет није заборављао да госпођи, покурницу не донесе.

Гди су се увек побожни људи у Русији стицали, ту се виђаше и његово слабачко и остарело, али поштовано и благородно лице. Час на гробу светог Сергије, час код „беле обале“ час у пустињи општинској и у манастиру Вагааму, свуд се је наодио.

Прве године наођаше се он у безбројној гомили народа, који у литији за ликом свете дјеве од Курске у Кореној иђаше, кроз простор од 30 врста. Друге године нађоше га са торбицом на леђима међу осталим аџијама пред црквом чудотворца Николаја од Мценска. . . У Москви је бивао готово сваког пролећа. Од једног села у друго иђаше он мирно и умерено али непрестано — то јест тако је и у Јерусалиму био. Он је био сасвим средан и задовољан и кад се о њему говорило, увек су његову побожност и смирност у животу похваљивали.

Наумо за радња ишла је врло добро. Он је радио живо и приљезно, и тако му је ишло што но кажу да не може бити боље. Сви људи у суседству знали су, каким је начином до свог имања дошао, они су такође знали, да му је Афдоћи новце њеног мужа дала; нико га није волео због његове ладноће и суровости, с' мрзошћу су они о њему приповедали, како је Ађим једанпут к' њему на прозор дошао те га за милостињу молио и да га је он одпратио са речима: Бог ће ти дати! Али се сви сложише у томе, да нико већу срећу нема него он. Жито је расло код њега боље него код суседа; његове пчеле даваху више меда; па и саме његове кокошке носиле су више јаја, његове краве не беху никад болесне, његови коњи никад нису рамали. Сам се поп Федор томе чуђаше . . .

Афдокија није могла чути дуго време за Наумово име. Она је послушала предлог Лисавете Прохоровне, па је опет код ње у службу ступила; најпосле некако се њена мрзост спрам њега умањаваше, те је она у хитној прилици на њега обративши се, добила сто рубаља . . . Ми за то нећемо њу сасвим строго осуђивати. Оскудица умори и сасвим друге људе а камо ли Афдокију, и изненадна промена у њеном животу невероватно ју је остарила и ожалостила; врло је тешко описати како је она у тако кратком времену, физички ослабила а душевно затупила и полудила. . . .

Али како ће се све свршити? упитаће читалац.

Ми га нећемо задуго у сумњу бацати. Наум вођаше своју радњу за петнајест година са најбољим успехом па је после продаде врло скупо другом грађанину. Он се не би никако с њом растао, да га на то није навело неко случајно привиђење. Два јутра једно за другим његово псето, које под прозором лежаше, непрестано тужно јаукаше. Наум оде другог јутра на друм, гледаше урлајуће псето у ланцу, махаше главом, оде у варош, и истог се дана са купцем погоди, који је већ од дужег времена пазаривао имање. Недељу дана затим одсели се у једно удаљено место изван губерније. Нови господар усели се у гостионицу, која је одма прве ноћи изгорела тако, да ни камен на камену не оста и Наумов се наслеђник сасвим упропасти.

Читалац може себи лако представити у какву је гатку ово код суседа прешло. „Он је своју срећу са собом однео!“ у опште говораше се. . . . Прича се о Науму да је он велике набавке ратне за владу предузимао и тиме врло се обогатио. Да ли ће то тако задуго остати? Та и највећи стубови сруше се, па и злом делу слеђује пре или после рђав свршетак.

О Елисавети Прохоровној мало се шта више има казати; она живи и данас и није се, као што то код оваких људи, ни у чему променила, само што је прилично и остарила. У разговору се често опомињала Ађима. Кириловна, пошто је приличну суму новаца прикупила, удаде се је за једног младића; но јој преседе. Авдокија живљаше као и пре са служавкама Лисаветиним. Носила се је врло сиромашно. Стари Петровић лежаше већ у гробу, но Ађим као аџија обилажаше свет;

сам ће бог знати, докле ће овај аџилук трајати.

Превео — р.

Црта из живота вештачког.

(Свршетак.)

Прошли су неки шест недеља од тог догађаја и једног вечера видимо, де два човека, која су се дубоко удубила у разговор, корачају кроз св. јаковску улицу. То беху наш вештак Риго и његов пријашко, вешито заљубљени Мерејер.

— Јесам га имао право, рећи ће Анатола, кад сам те од пре уверавао, да се госпођица Делавинска заљубила у тебе?

— Та како сам могао тако што и помислити? —

— Е чудан си ти светац, па да си нешто у тим стварма којом срећом искусио оно, што сам ја, отресао би се сваког сумничења још од мах. Него сам, истину да ти речем, баш врло љубопитан, да упознам ту твоју љубазницу.

— О, анђео ти је то, брате мој, пуна је умиљатости. Брате мој, е једном речи: зрно бисера, па да је у мене источњачка фантазија ко што је то у тебе, тек тад би ти могао насликати потпуну слику њену, ал' сместа ћеш је и сам видети, па ћеш тим задовољнији бити, него, што би и најбољим описом био.

Оба пријатеља беху баш саде приспела у улицу турнонску, ни пуни двадесет корачаја од гостионика госпођице де Ливинске; кад ал' Амалија иде из шетње кући, а за њом послужитељ јој, па и не приметив господина Ригода и извреног му пријала Мерејера улази у капију.

Мерејер, који је од мах спазио госпођицу Амалију, отргне се из руке Ригодово, па појури палати. Риго упрешашћен, какво је смушило пријатеља му снашло, зграби га још једаред, брзо исто онако, као и госпа Путифарова „прекрасног Јосифа“ за капут, те га тако задржи.

— Пусти ме брате, слатки, морам још стићи моју лепу, што се изгубила из заложнице, повиче Мерејер, трзајућ' капут из руку пријатељевих.

— Гле, гле, пријатељ Мерејера, то је дакле изгубљена твоја лепа? одговори Риго, добро за руку ухватив господина Мерејера, да му веје могао умаћи; а знаш ли бога ти, која је то госпа?

— Да бо'ме да је знам, то је иста она лепа, што сам је ја пратио, док неје у заложницу ушла.

— Па знаш ли како се зове?

Боже — та шта ми је стало до имена, доста је кад знам, где сад станује.

— Ако је то та била, е онда ћу те упознати с њоме за неколико тренутака.

— Шта — нећеш ваљда ко була у јагоде — управо горе отићи, да нам подпише пасош послужитељ њезин. Не марим ти ја за таква „чрезвичайна прикљученија.“ —

— Ајде само са мном, ако си иначе одважан, а да те нећеју на поље избацити, за то ти ја добар стојим.

— Идем баш од комедије, ал још ти једаред кажем: ја на се не узимам никакву одговорност.

— Пустити ти само мене, моја ће то брига бити.

Риго и његов пријашко, који плашљиво за њим клецкаше, ступе у гостилник госпојице Делавињске, уђу у дворану, где Амалија баш поред гласовира седела беше.

Амалија устане и пође долазећи ма на суерет.

— Овом ти приликом престављам моју заручницу, госпојицу Амалију Делавињску, рече Хијасинт окренув се Мерсјеру, а ово је љубазна Амалија моја, пријатељ мој од детињства, који пред тобом стоји, и који не зна за другу чежњу, до ли само да тебе види, па сад покојно умрети може; јер је видео алем париски.

Ко ће нам описати, како се изненадио сиротан наш лакрдиописац, кад је непознату лепу, коју је већ од толико месеци тражио, сад као заручницу пријатеља свога нашао.

Највећи удар беше то за њга, који га је за живота погодити могао; непомичан клону на једну столицу, што уз њега стајаше, па му се учини, ко да се пробудио из дубоког сна, а да слике, што је видео у сну, по души му не престано јоните миле.

Кад је мало по мало једва к себи дошао уздахне дубоко, па стане проклињати сироту Нисету, која по његовом скромном мњењу свему томе узрок беше.

Трудили се, да разоноде нашег лакрдиописца, ал ни масна трпеза, коју је наш господин Мерсјер као и сви обични песници, из-над свега богенисао, неје му могла угладити боре на челу његову.

— Чуј ме, море, је л' ово она кућа, у којој си хтео пре шест месеци да вајаш дворану? рече Мерсјер погледајући на палату, кад је кући полазио.

— Да боме да, а госпојица Амалија је газдарица од ове исте палате.

— Добро, још нешто: реци ми како је доспела госпојица Амалија у заложницу?

— Сасвим из проста узрока: брат јој је управитељ тога завода.

— А тако!

Са боланом душом оде Мерсјер дома, и не могаше читаву ноћ очију свести, док су се Ригодови снови све врзли око чудно бајне слике Амалијне.

Риго је после кратког времена решио дубоку загонетку: шта је љубав. Управо докучио је сухопаран ребус тај шта је брак. Био је сретан и задовољан, и што је најлепше никад се неје кајао ради овог корака. Умро је на дванаест година после жене своје, у осамдесет деветој години својој у Паризу, оплакан од пријатеља свога Мерсјера. После три месеца умре и Анатол, као частив момак; јер му је за живота свагда тешко било изабрати си супарницу, а држао је за највећи греј, да ма коју госпу увреди.

Превео Б. В.

СМЕСИЦЕ.

(Јован Леман †.) Пре неколико дана умро је у Пожуду у седамдесетдеветој години живота Јован Леман, Земунца, управо Београђанин, јер се он родио у Београду, кад је овај град последњи пут припадао аустријској држави. На Дорћолу, идући „битназару“, неколико самохвати удаљено од тако зване „пиринчане“, али на другој страни, виде се још и сада опустошени зидови неке старе куће на два ката. То је кућа била Јованова оца, ту се он родио године 1790. и ту му је мати умрла при порођају. Кад Турци наново завладаше Србијом, Јованов отац остави Београд и врати се са многим другим Земунцима натраг у Земун, где је до четврте десетине овога века знатну трговину водио. Јован пак, пошто је добио добро трговачко васпитање, настанио се у Новоме Саду, оженио се и био је до 1831. године трговац. Ове године ступио је у службу као капетан пароброда „Франца“ дунавског друштва, које се тада било скоро завело. После је постао друштвеним агентом, које је звање отправљао док није прешао у стање пензије. 1848. године био је капетан војеног брода „Месарош“, који су Мађари послали против Срба. Јован Леман био је образован човек, говорио је више језика и познат је као многогодишњи дописник аугсбуржских „општих новина.“ Два сина и једна кћи оплакују ваљана родитеља. Лака му земљица!

(Лукави кредитор.) Отај се смешни случај догодио пре неки дан у Земуну, више дана бавио се овде човек један, који тргује са денним сатовима. Он је обилазио кафане и механе нудећи гостима свој еспан. У прошли поведељник дође му поштом једна партија сатова у вредности од више стотина форината. Писмоноша донесе му реченис, из кога види, да је роба само са 120 форинтерена (Nachmate). Хитно му беше да подигне

сатове, јер муштерије, рече, желе, да виде и да купе сатове. Велику је вичу подигао па пошти, што ова пре осам часова у јутру не издаје амјанете. Кад је кутију са сатовима примио, похити у кафану каспаридесову, где је кутију у присуству више њих гостију отворио. Но како се наненадио, кад је место сатова, у хартији савијену парчад од прела а на дну кутије своју меницу од 120 фор. и писмо нашао, у коме му пошиљатељ пише, да се само на тај начин могао курталасати вересије, и ако у будуће желе да му се шаљу сатови, то нека најпре изволи послати новце. Трговац је викао, да је то превара, па се суду тужио.

(Страшан град.) У Галицији, у околини агроши Тариопола, беше 27. маја страшна туча, што је грдне несреће панела. Јеврејски један арендатор беше од туче убијен, која је била крупна као песница и однесе га вода. Многих је чобана, који су се у пољу ватекли нестало. Грдну је стоку, које град, које вода уништила. И жита су упропашћена и поља опустошена. Појединим је газдама панешена штета од 30—40.000 форината.

(Тијеров изрек.) Избори у Француској јако уврђаше духове и сваки са свога гледишта сматра будућност другчије. Тако је један познаник Тијеров овога питао, шта он мисли о будућности Француске и Европе. „Страшно“, рече, крви ће бити до колена, сав ће се друштвени ред порушити, образованост и култура увенуће, замениће их сила; јер је сад тек почетак прелазног стања европскога друштва, како у политичком тако и у друштвеном и економном погледу. Ја, рече, благодарим судбини, што сам стар те нећу моћи то доживети. Но кад човештво пређе то крваво прелазно стање, тада ће настати зора среће и благостања.

(Несрећа на мору.) Из Дубровника пишу „Србији“ од 27. маја ово: Овде се прејучер грозан случај догодио: у једну барку једному Цаватанину (Цаватат, варошица на мору лежећа, око 3 сата одавде удаљена) припадајећу, увезе се у прошасту недељу око 3/4 сата око тридесет, које мушки које женски чељади, да се од чести у Коноње, село између Дубровника и Цавтата лежеће, од чести у Цавтат превезу. Барка је била од малог строја, такову тежину није била способна носити. Господар или управитељ исте страном нанит, страном дремован, уз то све и јако користољубив, те је толику множини чељади, који су с већим делом веселе нарави, била је најпре недеља, и људи су у цркви код литургије били и благовали после, у барку примио. Море је било тихо. Само кад кад где који мали ветрић дувнуо је и врућину владајућу ублаживао. Кад се је барка из пристаништа дубровачког отиснула, људи некои позадремају, као што сам рекао због пића и врућине; а и обичај је у овом пределу и код добро стојећи људи лети неколико сата после подне спавати и касније у кревет ићи, и то све ради овдашње вруће климе, а некои прадду се безбрижности, певању и којекаким веселим лакрдијама. У овом стању нити су они, нити возилац потребиту помоћ барки дали, и кад су били на измаку острона Лакрома, барка добије превагу и тако неки део чељади у море падне, и невајући многи пливати, тамо и живот свој скопчају. Неколицина их је и у самој барци, пошто се је иста вагајући сад на једну, сад на другу страну, воде навила била, своју смрт нашли. До сада још није констатирано, колико је на овај начин тај пут своју смрт нашло, но по казивању људи знало би их бити око 7 до 10 особа. Кад вода потопљена на врх избади, кје се обично трећи дан догађа, кад се исти нађу и кад од свештеника и политички власти поше изчезнувших приспе, онда ће се тек прави број знати.